

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål F

”Ministeren bedes redegøre for de politiske retningslinjer for Miljøstyrelsens faglige bedømmelse af ansøgninger om dispensation til anvendelse af pesticider som ikke-godkendte, forbudte eller anvendelsesbegrænsede i Danmark og EU.”

Spørgsmål G

”Hvad agter ministeren at foretage sig for at forhindre landbruget i at anvende pesticider, som EU har forbudt, og hvad agter ministeren at gøre for at begrænse adgangen til dispensation, herunder forlængelse af dispensationer?”

Spørgsmål H

”Vil ministeren kommentere artiklen "EU report on weedkiller safety copied text from Monsanto study" bragt på www.theguardian.com den 15. september 2017, hvor det fremgår, at Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, EFSA, har skrevet direkte af fra et studie foretaget af den multinationale kemi- og

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

medicinalvirksomhed Monsanto vedrørende, hvorvidt stoffet glyfosat er kræftfremkaldende og vil ministeren i forlængelse heraf ligeledes redegøre for, hvilke sundhedsmæssige risici, der er forbundet med anvendelsen af glyfosat?”

Svar

1. Indledning

Tak for spørgsmålene, jeg vil starte med at besvare de to første spørgsmål om dispensationer og til sidste spørgsmålet omkring vurderingen af glyphosat.

2. Praksis for dispensationer

Jeg vil gerne understrege at der ikke er sket ændringer i praksis for dispensationer siden daværende miljøminister blev orienteret om praksis i december 2011.

I Danmark har vi en restriktiv godkendelsesordning. Det betyder at i forhold til andre EU-lande, har erhvervet relativt få aktivstoffer og pesticidmidler til rådighed. Det gør, at der kan være behov for dispensationer til

"Det talte ord gælder."

bekæmpelse af skadevoldere, hvis vi gerne vil opretholde en produktion af fx frugt og grønt i Danmark – og det vil regeringen i hvert fald gerne.

På trods af den restriktive godkendelsesordning gives der faktisk relativt få dispensationer i Danmark. I 2017 er der givet 17 dispensationer til 15 forskellige anvendelser, og det er reelt ganske få – det kan sammenlignes med at der er 577 godkendte midler. Dispensationerne udgør altså under 3 procent af de midler, der kan anvendes i Danmark.

3. Ingen risiko for sundhed og miljø

Den herskende forargelse synes at bygge på den misforståelse, at en dispensation må skyldes, at den pågældende anvendelse udgør et miljø- eller sundhedsmæssigt problem. Det er ikke korrekt.

Hvis man gennemgår listen over dispensationer, som findes i besvarelsen af spørgsmål 1172, vil man kunne se, at hovedparten af

" Det talte ord gælder"

dispensationerne skyldes, at der ikke er indsendt en ansøgning om godkendelse i Danmark, eller at der er mangler i ansøgningerne – og dermed er det ikke i sig selv forhold, der er relateret til miljø- eller sundhedsmæssige problemer.

Miljøstyrelsen arbejder løbende på at få producenterne til at søge om godkendelser i Danmark i stedet for dispensationer. Men det er klart, at det kan være en udfordring, hvis de vurderer at markedet i Danmark og nordzonen er for lille, til at søge om godkendelse her. Derfor arbejdes der meget på at harmonisere kravene til ansøgninger i nordzonen og EU.

Som det fremgår af listen over dispensationer, er der i overvejende grad tale om aktivstoffer, der er godkendt i EU. I de 3 seneste år er der givet dispensation til to stoffer, som ikke er godkendt i EU. Det drejer sig for det første om asulam til frøproduktion (altså ikke til spiselige afgrøder), der er givet siden 1999, da stoffet i EU var ansøgt til spiselige afgrøder, og der manglede undersøgelser til at fastsætte en maksimal

"Det talte ord gælder."

grænseværdi for rester i fødevarer. Asulam er nu ansøgt og under behandling i EU. Det andet stof, der ikke er godkendt, er flurprimidol, der anvendes til pryplanter i væksthuse. Der blev givet dispensation fra 2011 til 2015, hvorefter der blev godkendt et alternativ. Stoffet er mistænkt for at være hormonforstyrrende, og derfor var der fastsat skrappe krav til håndteringen af stoffet. Desuden er der givet dispensation til to neonicotinoider – også kaldet "neonics", som er delvist forbudt i EU. Disse dispensationer er givet på grund af en konkret faglig vurdering af de specifikke danske anvendelser til bejdsning i en lav dosering og kun til vinterraps.

Mange af dispensationerne – 9 ud af 15 anvendelser i 2017 - er givet til frugt, grønt og planteskole produktion, 2 andre er givet til juletræer. I 2015 er 3 ud af 14 anvendelser givet til økologisk frugt og grønt produktion. Det er tale om små afgrøder, hvor dispensationerne medvirker til, at vi kan opretholde en produktion i Danmark.

" Det talte ord gælder"

Jeg vil igen understrege, at dispensationerne bliver givet på baggrund af faglige vurdering fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus universitet. De vurderer, om der findes egnede alternative midler eller metoder. Hvis det ikke er tilfældet, foretager Miljøstyrelsen en faglig vurdering af de miljø- og sundhedsmæssige forhold og Fødevarestyrelsen en vurdering af eventuelle rester i spiselige afgrøder, som det er tilfældet for alle pesticidgodkendelser.

Og dispensationerne gives kun, hvis Miljøstyrelsen vurderer, at anvendelsen med de krævede risikobegrænsende foranstaltninger kan ske sikkert.

Jeg agter derfor ikke at gøre noget for at ændre praksis i forhold til dispensationer.

4. Vurderingen af glyphosat

Jeg vil nu gå videre med besvarelsen af spørgsmålet om vurderingen af glyphosat.

"Det talte ord gælder."

Jeg finder det stærkt problematisk, at nogle organisationer misbruger oplysninger til en kampagne med det ene formål at stoppe anvendelsen af glyphosat.

I den seneste artikel i "The Guardian" sår Greenpeace tvivl om studier udført af industrien, og den måde vurderingen af glyphosat er udført på.

Anklagerne bygger på en mangel på forståelse af EU's regulering og de processer, der understøtter vurderingen af pesticidaktivstoffer.

Der er klare retningslinjer for, hvordan studierne skal udføres og hvordan en ansøger skal udføre deres dossier ved ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer.

Ansøger skal beskrive alle studier og udfærdige sammenfatninger om de enkelte studier. De skal desuden udføre en litteratursøgning i den åbne

" Det talte ord gælder"

litteratur og inddrage disse i deres udkast til vurdering.

Medlemslandenes eksperter gennemgår oplysningerne kritisk, og det er normal procedure, at de tager udgangspunkt i ansøgers sammenfatninger og således kopierer tekst, som de er enige i, når de skriver deres udkast til vurderingsrapport. Hvis eksperterne ikke er enige, vil deres vurdering fremgå.

Det er altså ikke et udtryk for at medlemslandenes - endsige EFSA's - eksperter blot accepterer ansøgers vurderinger, men et udtryk for, at der er meget faste standarder for den slags sammenfatninger, og at man på den måde begrænser arbejdsbyrden ved disse meget omfattende vurderinger.

Jeg er helt enig med EFSA's direktør, Bernhard Url, når han udtaler: "selvom alle er velkomne til at gennemgå vores arbejde, er det vigtigt at integritet af den juridiske foreskrevne proces ikke bliver undermineret for kortsigtet politiske mål".

"Det talte ord gælder."

Som jeg tidligere har informeret om i mandatnotatet om afstemning om glyphosats fornyelse, så er det vist, at der er en sikker anvendelse af glyphosat.

Glyphosat skal ikke klassificeres som kræftfremkaldende og det er ikke hormonforstyrrende – det er der bred enighed om blandt de nationale Europæiske myndigheder og EU's agenturer, ECHA og EFSA.

Ligeledes er der blandt eksperter bred enighed om at alternativerne til brug af glyphosat for langt de fleste anvendelser udgør en større miljø- og sundhedsmæssig belastning end brugen af glyphosat.

Det er problematisk, når skræmmekampagner på denne måde medfører, at eksperternes faglige vurderinger mistænkeliggøres og populistiske budskaber influerer beslutninger, som i sidste ende kan blive til skade for miljø- og sundhed.

" Det talte ord gælder"

På mødet i EU's komite den 9. november var der ikke flertal for en 5-årig fornyelse af glyphosat. Forslaget skal behandles i appeludvalget den 27. november.

Til afslutning vil jeg understrege, at jeg er helt tryk ved de faglige vurderinger, som ligger til grund for både de danske dispensationer og godkendelser af pesticider.

Det skal være sikkert at anvende pesticider og samtidigt skal erhvervet have mulighed for at bekæmpe skadevoldere, så produktionen både for økologiske og konventionelle avlere er rentabel.